

БИНКА ПЕЕВА
ГОЛЯМАТА ИТАЛИАНСКА
ВЪЛНА, РАЗВЕДРЯВАНЕТО И
ДРУГИ СВЪРЗАНИ СЪБИТИЯ

chitanka.info

Към седемдесет и втора — трета година имаше някакво поредно „разведряване“. За по-младите обяснявам, че с това политическо понятие моето поколение е много на „ти“ — аха, да си метнат бомби двете суперсили, пък вземат, та се откажат. Бомбите — атомни, ядрени, такива... А като се откажат временно, и ето ти разведряване! Голяма радост настъпваше.

Та в началото на 70-те (вярното е 80-те, както ни учеха едно време, не знам дали не го промениха от умствен мързел) имаше разведряване. Даже много голямо. Дотолкова, че от Италия през тези две-три разведрени лета запристигаха едни готини момчета — с малки симпатични коли, с хубави дрешки (италиански, все пак, тогава хубави дрешки тук бяха само донесените от чужбина, а дори най-елементарните неща се купуваха „с връзки“ и от Кореком), отворени и дружелюбни, приказливи, пъстри. Такива у нас нямахме.

Българските девойки масово бяха заплениени. В резултат доста скоро мнозина невинни италиански момчета пострадаха чрез женитба.

* * *

Карах летния си стаж в Бургас, в местния вестник „Черноморски фар“. Избрах го, защото обожавам морето и поради благоприятното обстоятелство, че в този град имаме много близки хора, при които нашите ме пращаха през лятото още от времето, когато ходех по плажа голичка. Компания си правехме с Виляна, тя пък имаше роднини в Бургас, а мечтата ѝ бе да се ожени за французин. Обаче тогава заприиждаха италианците. И „френската връзка“ се стопи пред очите ми. Виляна престана да говори за Франция и започна да пуска „фаровете“ — големите си зелени очи — по разнообразните усмихнати сладури, които дефилираха из бургаските заведения, говореха високо на мелодичния си език и също фиксираха девойките по масите. Докато една вечер в „Приморец“ нацели своя Бруно — тънък, жилав, рижав и много луничав красавец. И пламна любовта!

Само като скоба — не се бях замисляла досега — как сме могли двете с по стотина лева, дадени от родителите ни за месеца, да вечеряме почти всяка вечер в „Приморец“, най-люксовия хотел-

ресторант в Бургас? Но вечеряхме, даже с десерт, и сами си плащахме сметката. Плюс бутилка бяло вино от време на време.

Този Бруно имаше приятел, Микеле, симпатичен момък, но между нас искри не припламнаха. А женитба в Италия за мен въобще не беше привлекателна перспектива — аз бях завършила първи курс на любимата си журналистика, естествено, че ми предстоеше да уча, да се дипломирам, после бляскава кариера! — и провинциална Болоня не можеше да ме отклони от мечтата ми.

Вследствие на тези малки местни събития Виляна се ожени и замина, а аз просто продължих да следвам. Разведрияването скоро приключи, оставяйки трайна следа само в живота на отделно взети граждани, но не и на човечеството като цяло.

Но студентският живот ме интересуваше повече от световната политика. Най-разведреното време в живота ми.

Денонощен купон. Родителите на състудентката ми Малина работеха някъде в Северна Африка и апартаментът им, на 5 минути от Университета, беше редовен терен. Само едно беше кофти, че не съм от провинцията, за да не се разправяме непрекъснато с нашите. Нощем се приплъзвах вкъщи, но обикновено ме усещаха. След някое прекалено голямо закъснение на другия ден ме наказваха, като не ми даваха редовните 50 стотинки, което си беше неприятно — стюардесата струваше май 45 ст., а слънцето кутия — 32, но все пак не пуших много, така че се оправях. Кафето в „Ялта“ беше 16 ст., 50 стотинки ми стигаха за цял ден, обаче като ги няма...

Вечер задължително — „Стария Берлин“, на ъгъла на пл. „Народно събрание“. Беше готина кръчма, днес биха я нарекли култова, леко претенциозна — все пак на пъпа на София! — имаше жива музика и дансинг, и много прилични цени, както и портиер. Зад гърба на този чичо беше закрепено голямо стъклено табло в кафяво с черен надпис: Заповед! Отдолу бяха изброени куп забрани, не помня всичките, но едната гласеше: „Забранено е влизането в ресторанта на жени с панталони!“.

Надписът е бил там отпреди моето време и вече не се спазваше, но всеки път ме стряскаше. Може би затова ходех с едни полички, които все пак се забелязваха приизиране. Късото вече не беше на мода, само много късото. Модерен беше и черен лак за нокти, но понеже нямаше по магазините, си го произвеждах чрез изправане на пълнител

от химикалка в шишенцето. Беше малотраен продукт, но ефектен. И евтин. А барманът Юли все ме питаше дали и на краката ноктите са ми в този цвят. Да, лъжех го аз изкусително, но знаех, че никога няма да ги види.

Някъде по това време американците се изтеглиха от Виетнам, но войната продължаваше, тепърва северните комунисти щяха да завземат южните „прозападни“ и да направят една ми ти народна и демократична република... или май беше социалистическа... На американците сигурно този факт им е направил силно впечатление, но на нас тук не особено. Тая война така ни беше писнала! Вестниците и телевизията само с нея се занимаваха години наред, поради абсолютното отсъствие на каквито и да било проблеми тук. Тук имаше само възходящо развитие и „все по-пълно задоволяване на потребностите на народа“. През 1972 г. партията прие т.нар. „Декемврийска програма“, според която през 1980 г. в България щеше да е построен комунизмът. Студентите нямахме друга грижа, освен да го изчакаме няколко години.

По това време мама тръгна да убеждава татко да купят апартамента, в който живеехме. Той беше много против. „Абе, жена (изключително дразнещо за мама обръщение!) Идва комунизъм! Хората гледат да се отърват от имотите си, ти — да купуваме!“ Мама, като печена дребнобуржоазна македонка, сложи по македонски ръцете на кръста и му отвърна: „Кой се отървава, бе? Сляп ли си? Виж Митко — апартаменти и на двамата сина купи, строи вила в Кокаляне! Само ти вярваш в тия глупости!“. Въпросният Митко, приятели с татко, беше много близък сътрудник на Т. Ж. Аргументът на мама беше необорим. Купиха апартамента въпреки очакването на идващия комунизъм.

За нас с Малина очакването се случваше в „Стария Берлин“, който ни стана нещо като роден дом. Е, първо си вечеряхме по къщите. „Кой харчи пари за ядене?“ Беше адски неизискано да се яде в ресторант, при положение че няма пари за пиене. За толкова кръчмарски години само веднъж ядох постен гювеч в „Грозд“, за

трийсетина стотинки, много вкусен, беше спасителна акция. А пари нямаше по подразбиране. И въпреки това всеки път пиехме, много. Тогава конякът беше на мода, а с келнерите имахме непрекъснати разправии, защото ни носеха гадно бренди „Слънчев бряг“ вместо „Плиска“, и дори да не е било така, ние — като познавачи! — не можехме да пропуснем демонстрация на опит и знания, така че те връщаха брендите до бара, и после ни го носеха отново. Как пиехме без пари? Бодрата ни група седеше възбудена и въодушевена, поръчваха се коняци с кола, а Нецо казваше: „Все ще мине някой да плати!“.

Нецо, известен като „ловчанския пич“, учеше право, а за баща му се знаеше, че е най-свиреп прокурор в града им. Но Нецо беше купонджия и неистов простак, а с големите си черни мустаци приличаше много на един соцплейбой, син на партийно величие, и се случваше келнерите да го сбъркат. Не се шегувам. Тогава минавахме метър, така стана веднъж дори в „Панорамата“ на хотел „София“, сега е „Радисън“. Тръгнахме си, без да платим, а салонният управител ни съпроводи чинно до изхода. Предполагам, че същото е правел и истинският соцплейбой. Нецо вървеше подходящо наперен и надут, ние след него, а портиерът раболепно му държа бежовото пардесю, без да получи бакшиш.

Обаче този номер имаше малък капацитет, рядко можеше да се използва. Но ловчанският пич имаше право — до края на купона все се случваше някой да мине и да плати сметката, предполагам, за да поседи при нас заради веселбата. Друг път Малина имаше някакви пари от родителите си, или успяхме да съберем стотинки и левчета. А в най-отчаяните дни, когато никой не минаваше да плати и се очертаваше скандал, Нецо хистерично обявяваше, че отива да се обади на Цонка, наричана от него Цоциера Африканска, невзрачно момиче, влюбено явно до полуда в него. И Цонка идваше и плащаше, той благосклонно я канеше на масата, а след още два коняка издаваше заповед: Цоцо, влез под масата и ми направи един минет! Поради нейната тъпа реакция аз изобщо не можех да я жалия. Тя мрънкаше: „Стига, бе, Нецоооо“, без да му прави минет под масата, но усещането за гадост беше подобно.

* * *

След есенната бригада Египет нападна Израел навръх еврейския празник „Йом Кипур“^[1]. Към нападението се присъединиха Сирия, Ирак и Йордания, Израел отблъсна нападението, мина в контранастъпление и истински ги уплаши, но великите сили прекратиха войната. Въпреки фактите, ние тук осъдихме „агресията“ на израелската държава, това беше „линията“ на Партията и на соцлагера. Вестниците се пълнеха и със заклеяващи статии срещу Пиночет^[2], който беше направил в края на лятото преврата срещу Алиенде^[3] и методично изстребваше комунизма в Чили. Излезе (кажиречи от нелегалност) прочутият двутомник на Симеон Радев „Строителите на съвременна България“^[4], но никой от курса не успя да си го купи — чак такива връзки няхаме. Скоро умря президентът на Франция Помпиду^[5], което възкреси прекрасния съветски виц: Брежнев приема френския президент, сътрудник му шепне: Вот тот — месьо Помпиду... А Брежнев го пита, леко обиден: А где самый Пиду? (За по-младите: „пом“ е съкращение от помощник, много обичано от совсоца, както и „зам“, все още и ние си го ползваме.)

Така се учехме на „журналистика“, но толкова се и учехме...

Специално ние с Малина имахме трудна учебна година. Едвам събирахме подписите за семестъра, без които не можеше да се явиш на изпити. Влачейки се към Университета след изтощителен купон (понякога вземахме такси за по-малко от километър), веднъж в парка срещнахме висок мъж на средна възраст, много познат, поздравихме го и взехме да се чудим кой е. Накрая решихме, че е актьор, примерно от „На всеки километър“, но не му помним името. На другия ден в кабинета му в Университета установихме, че е наш преподавател, доцент. Той беше известен, че не дава подписи на хора с отсъствия. Ние няхаме присъствия... Една от нас фалшифицира подписа му, но не казвам коя. Оригиналът се оказа много крив и труден.

Сесията напредваше, а ние още събирахме подписи. Напълно разнебитени, влязохме в изпитите, без да сме учили, то кога? Мен ме скъсаха по политикономия, макар че много четох. Под учебника слагах 2–3 коли от „Отнесени от вихъра“, неподвързана, която Малина бе изкопала отнякъде, и ми прехвърляше, след като изчете поредната част.

Политикономията никога не я разбрах, но си взех изпита следващата есен, вече порядъчно бременна, със застрашителен корем, и никой не можеше да ме скъса.

Понякога купонът се развихряше в „Грозд“. Компанията в „Грозд“ беше друга.

Тук например можеше по всяко време да бъде открит Пери. Доста по-голям от нас, безделник по призвание и убеждения, но с прекрасно чувство за хумор. Веднъж ни разказа за сина си, който по биология имал урок за паразити и питал баща си какво точно е паразит. Пери почнал да му обяснява, че това е същество, което живее на гърба на друго..., когато тъща му се намесила: „Паразит е баща ти!“. Но Пери беше много приятен човек, ако не живее на гърба ти. Весел, интелигентен, не се налюскваше като Джека. Макар че понякога му се налагаше да влиза в търкалите на Джека, защото бяха приятели. А Джек и търкали не беше неочаквана комбинация, и не беше добра. Джек, особен тип. Челюстите му излизаха доста извън очертанията на скулите, едни много зверски челюсти. Всъщност Джек беше добър човек, само алкохолът го променяше и тогава най-умното беше да си тръгнеш, за да не си наблизно.

Те двамата бяха реставратори, твърде разпространена тогава професия сред мързели и алкохолици. Не знам какви са днешните им колеги, но по онова време Камен реставраторът, друг образ от „Грозд“, облегнат върху ватмана в последния трамвай, му беше наредил от „Дондуков“ да завие по „Раковска“, където живееше. „Аз съм Камен реставраторът и живея до пожарната! Моля, заведете ме вкъщи!“ Не, такава табела нямаше написана, но всички знаехме посланието. То и ватманите го бяха научили.

После изведнъж Джека записа история във Великотърновския университет, където баща му бил професор. Не го подозирах дори. Излезе от схемата, изчезна от „Грозд“. Надявам се да не е станал учител.

Компанията обичаше таралежа на Пери, на име Плашимир. Пери го вземаше понякога в кръчмата, сипваше му бира в металния

пепелник и му даваше някой димящ фас. Съществото ставаше общително и безстрашно, но името Плашимир не беше случайно. Пери разказваше, че след бирата и никотина бедният таралеж, явно с махмурлук, в дома му се скривал под гардероба. И ако Пери е в стаята — не излиза. Ако го няма — пристъпва много внимателно навън, но при отваряне на вратата се шмугва обратно под гардероба. Но обичаше бира, няма спор.

Мъчно ми беше и за кучето на Валди. Валди имаше огромен апартамент на „Витошка“ и никакви доходи, родителите му бяха по чужбина. В този апартамент нямаше дори един сгъваем стол, всичко беше продадено. Само палатка в хола. В нея спеше Валди, а стените на хола беше изрисувал с море, плаж, палми... Къмпингуваше. За покриване на някои разходи беше намерил авангарден изход. Беше поканил да живее при него без наем свой колега от Уганда, може би не само заради стипендията му. Този Ник, огромен добродушен чернокож, когато се запознах с него, вече не получаваше стипендия, но псуваше на перфектен български. При Валди имаше задача. Ако някой звънне, Ник отваря вратата и казва: Господарят е вкъщи! Или: Господарят го няма!

Така си съжителстваха сговорно, обаче кучето на Валди не излезе дълголетник. Беше овчарка, невидяла разходка няколко години и през това време хранена по изключение. Валди и Ник понякога хапваха в мензата, но забравяха кучето. Един ден забелязахме мръсни следи по стените у Валди, които зацапваха точно линията между морето и пясъка, а той ни обърна внимание към поведението на кучето. И тогава видяхме как бедното същество се подпира по стените от глад.

Е, това последното е само съмнение.

Ник живееше в България без надежда, че ще се прибере някога в Уганда. Дошъл да следва през седемдесета година, а през 1971 неочаквано станал политически емигрант. При посещение в чужбина президентът на Уганда Оботе^[6] бил свален от генерал Иди Амин^[7] Дада, който започва да изстребва наред няколко племена, някъде към 300 000 жертви, та го нарекоха „кървавия“. Сред тях роднини на Ник. Предполагам, че след 1979 г., когато генералът на свой ред е свален, Ник е успял да се върне в родината си, но не съм в течение. Тук, преди

да му спрат стипендията, учеше право, което едва ли е било по-приложимо от българските му псувни където и да било в Африка. Простете двусмислицата — имам предвид конкретно нашето право. И пак простете! — имам предвид единствено, че законите са различни навсякъде. Без повече извинения! Впрочем, Оботе си е виновен сам. След преврата, който преживява десет години преди това етиопският император (прокламиран като пряк потомък на Соломон и Савската царица) Хайле Селасие Първи^[8] докато е в чужбина, той никога повече не тръгва по света без цялото правителство, синовете си, генералитета, ковчежника (а пък дъщерята на въпросния ковчежник — сік — е била съученичка на първия ми съпруг, Бог да го прости, в Художествената гимназия в София, той имаше снимки от абитуриентския си бал с нея, готина мацка!) и пр. Отсъствието от страната е критичен момент. Кадафи също го знае и също си води целия антураж навсякъде. Няколко години по-късно го видяхме в София, забавна гледка. Оботе се е предоверил, това се наказва. Отсъствието от столицата дори се наказва! Преживява го Хрушчов — докато се плащика из Черно море, е свален.

За купона у Малина мога да разказвам два дни, но и две думи стигат: много луд. Появяваха се и изчезваха хора, алкохолът се лееше... Но понякога свършваше, а денонощният магазин — все му сменяха режима, но или не е работел след 11, или не сме имали пари, та веднъж изпихме еднолитровата бутилка на бащата на Малина, пълна с лавандулов лосион за бръснене. На градус беше към 90, така че го разредохме със сока от няколко буркана ягодов компот, а резултатът беше неописуема гадост. Но се изпи. Нашият състудент Иван, бивш моряк (на устния кандидатстудентски изпит за журналистика беше още в казармата и се яви с избелялата синя униформа), ни разказваше как по време на дълго плаване изпивали одеколна „Тройной“ (невъзможен совбокрук с ужасна воня), а корабът им миришел на бръснарница, щото пикнята им неизличително попила в палубата. Иван беше пич, но и той с кофти пиянство. Просто изперкваше, непредсказуемо. Веднъж във „Варшава“, на „Руски“, ни подари на двете с Малина по букетче кокичета, след третата водка повдигна масата и я тресна на пода, а кокичетата изяде за мезе. Имаше

любим номер: на някой купон се засилва към отворения прозорец и скача на черчевето му. Случи се веднъж и на петия етаж, олюля се и само чудо го спаси да не се разбие долу. Хубав човек, Бог да го прости, умееше да ти изкара акъла.

* * *

На следващата пролет се влюбих и забременях. Слава Богу — именно в този ред и свързано с един мъж. Можеше всякакви кофти варианти да изпълня — да се влюбя в един, а да забременя от друг, или да забременя от един, а после да се влюбя в друг...

Извадих късмет в случая. Ами ако бях забременяла от него и после да се влюбя — пак в него? Тъпо. Той ще ти надува корема, а ти ще му се влюбваш? Тогава нямаше спин и презервативите бяха дефицитни, а сексуалната революция, макар и потайна, яко се вихреше. С известно закъснение спрямо Запада, но може би пък побурно? Пазехме се главно по древния метод, изразен в един тогавашен ироничен лаф: „Шъ въ замоля — съмету вънь!“. О, помня и едно руско стихче (руски се учеше от първи клас до трети курс в университета), с което приятелките се поздравявахме:

*Во дворе цветет акация
самая счастливая здесь я!
У меня сегодня менструация
значит не беременная я!*

Никак не беше необичайно едно забременяване изневиделица. Сигурно този факт е подсетил партийно-държавното ръководство да приеме един указ, с който редовните студентки майки получаваха 80 лв. стипендия. Осемдесет лева си бяха сериозен доход! Абортите бяха практически забранени за нераждали жени или майки с едно дете.

По същото време в съседна Румъния със забраната на абортите там Чаушеску беше произнесъл една знаменита реч: Можем да внесем стомана, жито, петрол, каквото си поискаме — само румънци не

можем да внесем! Инфото за тая реч у нас вървеше като слух, но в интернет неотдавна намерих потвърждение — произнесъл я е. Друг е въпросът, че малко по-късно той реши Румъния да изплати външните си дългове и така закопа народа си за десетилетие. Румънците гладуваха страшно и отчайващо, някоя от организациите на ООН беше обявила официално, че в страната има протеинов глад. В Европа. Протеинов глад в Европа. Кое е най-бързото животно? — питаше се в един виц, — което успее да прекоси Румъния, без да бъде изядено...

У нас др. Живков приблизително тогава обяви, че „вече изхранваме две Българи“, а следващата цел е да станат три! Да, глад у нас нямаше, затова пък външният ни дълг е започвал тайно и устремно да расте, ще го плащат и внуците ни. Не знам вече кое е за предпочитане...

Солженицин по това време написва „Архипелага ГУЛАГ“^[9].

Но в онази пролет нищо подобно не би ме заинтригувало, дори и най-секретното.

Най-доволни от моята бременност, парадоксално, въпреки крехката ми възраст, бяха татко и мама. След като се проведеха кръстосаните разговори с противниците и се изясни, че няма пречки да се оженим, нашите се успокоиха — значи край на непрекъснатите скандали около моите закъснения! Друг ще ми бере гайлето, да се оправя! Ще си седна на дупето и повече няма да ги тероризирам! След години татко ми призна, че са ми бъркали в джобовете и чантата дали нямам пари (проститутка) или неидентифицирани вещества (наркоманка). Жалко, че никога не му разказах за откачения купон. Но той си знаеше как пият студентите — сам го бе преживявал, все пак. Въпреки това като дойде на една бригада да ме види, не беше щастлив — селският кръчмар го беше светнал, че е в режим на непрекъснати доставки, изпива се и последната шльокавица.

През лятото се ожених, а през септември взех две поправки — по журналистическа стилистика и по неотразимата, невероятна и

недостижима за мен политиконотомия, по която тройката „по бременност“ ми се видя като шест плюс. Огромният ми корем ме спаси още веднъж, в началото на януари, на изпита по „исторически материализъм“. Няма да обяснявам какво означава това заклинание — който е бил, знае, който не е бил — не ще разбере. Хашек има в „Швейк“ една история: добрият войник като цивилен е редактор в списание „За животните“ и започва да „открива“ и описва несъществуващи видове — сернистокореместия кит, лукавия благинар, едливия вол, сепийната инфузория и еленската нервозна пачуха. Същата научна стойност притежават „философско-историческите“ постановки в истмат, но не умирахме от смях с тях, защото ги зубрехме и ни изпитвахме, а преподавателите бяха тежки инфузории и нервозни пачухи. Две седмици преди да родя обясних на доцентката по истмат, че световната социалистическа система, за която в учебника имаше дебела глава, още не е съвсем световна (макар че ще стане, допълних убедено). Тя зяпна и в унес ми писа 3, очевидно „по бременност“ и просто да ѝ се махна от главата. Както се казваше тогава: Скъсали те по истмат? — Благодарите се, че не са те арестували!

Разведряването си беше заминало, конвергенцията (имаше теория, че соцът и Западът постепенно ще се сближават и мейби ще се слоят) беше пратена във фризера и беше изхвърлена от него на торището само петнайсетина години по-късно, като предвоенно замразено месо, внесено от днешен български разбойник. Италианските момчета никога вече не се върнаха на такава мощна екзотична вълна.

Аз родих първото си дете.
Започна животът.

[1] Йом Кипур — „Ден на изкуплението“ или „Денят на страшния съд“ — един от най-важните празници в юдаизма. Ден на покаяние и опрощение на греховете. Празнува се на десетия ден от месец Тишрей (октомври), първият месец от еврейския календар. — Бел.devira ↑

[2] Аугусто Пиночет (1915–2006) — чилийски държавник, военен лидер, капитан-генерал. Идва на власт с военен преврат през

1973 г., който сваля социалистическото правителство на президента Салвадор Алиенде. — Бел.devira ↑

[3] Салвадор Алиенде (1908–1973) — чилийски политик със социалистически и комунистически убеждения и президент на Чили (1970–73). Самоубива се след военния преврат, при който е свален от власт. — Бел.devira ↑

[4] „Строителите на съвременна България“ е книга на българския публицист и дипломат Симеон Радев написана през 1910–1911 г. и посветена на изграждането на Третата българска държава. В трите ѝ тома подробно са разгледани политиката, историята, икономиката и задкулисните интриги в първите няколко десетилетия след Освобождението. — Бел.devira ↑

[5] Жорж Помпиду (1911–1974) — френски държавник, министър-председател и председател на Петата република. Властта му е белязана от възхода на икономическа и техническа модернизация на Франция, както и по-нататъшното развитие на европейските институции. Литературен критик, ценител и преподавател по литература и изкуство, основател на Музей Помпиду на модерното изкуство в Париж — център Помпиду, както и автор на антологията на френската поезия. — Бел.devira ↑

[6] Милтън Оботе (1924–2005) — политик и президент на Уганда. Първият министър-председател на страната. Мандатът му като президент е белязан от някои икономически постижения, но главно с нарастващ авторитаризъм. След военния преврат, при който е свален от власт, Оботе емигрира в Замбия. — Бел.devira ↑

[7] Иди Амин (1928–2003) — президент на Уганда през 1971–1979, създател на един от най-бруталните тоталитарни режими в Африка, генерал и след това фелдмаршал на армията на Уганда. След свалянето на Амин от власт, жертвите на неговата репресия са около 500 000 от 19 милиона граждани на Уганда. — Бел.devira ↑

[8] Хайле Селасие I (1892–1975). В превод от езика Ge'ez — силата, властта на Светата Троица — последният император на Етиопия (1930–1974), който идва от легендарната династия на цар Соломон. Начело на борбата срещу италианските окупатори по време на Итало-етиопската война през 1935–1936. Един от основателите на Организацията за африканско единство. Считан е за един от най-богатите хора на земята. През 1974 г. е свален от военните. Починал

1975 г. Най-често срещаният вариант за смъртта е: удушен от Менгисту Хайле Мариам (войник, политик и държавник на Етиопия). — Бел.devira ↑

[9] Архипелага ГУЛАГ — тритомна книга от Александър Солженицин за системата на трудовите лагери в Съветския съюз. Книгата е написана въз основа на писма, спомени и устни истории на 257 затворници, както и личният опит на автора като затворник в трудовите лагери. ГУЛАГ е акроним на руския термин на „главна администрация на Коригиращи трудови лагери“. Думата архипелаг сравнява системата на трудовите лагери, разпределени в рамките на Съветския съюз с голяма „верига от острови“, известни само на тези, които са обречени да ги посетят.

След разпадането на Съветския съюз и образуването на Руската федерация, Архипелага ГУЛАГ е официално публикувана и е включена в програмата на гимназиите в Русия като задължително четиво от 2009 г. насам. — Бел.devira ↑

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.